

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Bohuslava Hnízдила v právní věci žalobce: **A. K.**, zast. JUDr. Ladislavem Piterkou, advokátem, se sídlem Výškovická 172, Ostrava - Výškovice, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem ul. 28. října 117, Ostrava, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 11. 2006, č. j. 58 Ca 25/2006 - 57,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 10. 3. 2005, č. j. OD/PŘ/408-1/04/Ož, Městský úřad Orlová uznal žalobce vinným, že dne 26. 5. 2004 kolem 19:00 hodin u kulturního domu v Dolní Lutyni - Věřnovicích, jako řidič osobního motorového vozidla Renault Laguna, způsobil dopravní nehodu. Při najíždění do levotočivé zatáčky jel vozidlem blíže levému okraji komunikace. Nejel při pravém okraji, přestože tomu nebránily žádné zvláštní okolnosti. Došlo ke střetu s jízdním kolem tovární značky Author. Při dopravní nehodě došlo ke zranění cyklisty, jemuž tak z nedbalosti ublížil na zdraví. Na vozidle Renault Laguna vznikla hmotná škoda zřejmě přesahující částku 20 000 Kč, na jízdním kole Author vznikla škoda zřejmě nepřesahující částku 20 000 Kč. Tímto jednáním porušil žalobce § 4 písm. a) a b) a § 11 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů a dopustil se přestupku dle § 22 odst. 1 písm. c) a § 49 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Žalobci byla podle § 22 odst. 2 zákona o přestupcích uložena pokuta ve výši 3000 Kč a uložena náhrada nákladů řízení ve výši 1000 Kč.

K odvolání žalobce změnil žalovaný rozhodnutím ze dne 25. 5. 2005, č. j. 3660/2005/DSH/Dos/0001, výrok napadeného rozhodnutí ve skutku tak, „že žalobce je vinen tím, že dne 26. 5. 2004 kolem 19:00 hodin v Dolní Lutyni - Věřňovicích u Kulturního domu jako účastník dopravní nehody řídil osobní motorové vozidlo, přičemž nejel při pravém okraji vozovky, přestože tomu nebránily žádné zvláštní okolnosti“; žalovaný rovněž vypustil část výroku o porušení § 4 písm. a) a b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích; změnil kvalifikaci přestupku podle § 22 odst. 1 písm. c) a přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích na přestupek podle § 22 odst. 1 písm. f) zákona o přestupcích, snížil sankci pokuty na 500 Kč, takže celková částka pokuty a nákladů řízení je 1500 Kč. Žalovaný dále výrokem rozhodnutí vypustil z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně větu „Zavinění dopravní nehody panem K. prokazují především zadokumentované stopy a jeho vlastní výpověď při ústním jednání dne 8. 12. 2004“ (str. 9) a dále pasáž začínající slovy „Obviněný tedy z nedbalosti ublížil panu P. na zdraví“ a končící slovy „neshledal důvod pro uložení zákazu řízení všech motorových vozidel“

Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě. Nesouhlasil s popisem skutku tak, jak jej uvedl žalovaný. Vytýkal dále žalovanému, že v odvolacím řízení nedodržel 60 denní lhůtu pro vydání rozhodnutí a toto rozhodnutí bylo doručeno pouze jeho zmocněnci (za současného narušení jeho soukromí ze strany zaměstnanců žalovaného doručujících rozhodnutí), přestože zmocněnec již nebyl oprávněn k zastupování. Žalovaný podle žalobce rovněž nerozhodl o tom, kdo je viníkem nehody (přičemž tohoto určení se žalobce nejvíce dožadoval) a nijak nereagoval na snahy žalobce o doplnění dokazování. Spokojil se stavem zjištěným správním orgánem prvního stupně, přestože ve svém rozhodnutí uvedl, že v řízení je mnoho nejasností.

Dále žalobce namítal, že se žalovaný nezabýval jeho stížností na správní orgán prvního stupně, zejména námitkou o způsobu vedení výslechu svědka, námitkou podjatosti pracovníka správního orgánu prvního stupně a procesem obstarávání důkazů. Podle žalobce žalovaný nereagoval na námitku, že správní orgán prvního stupně poskytoval protokoly pouze zmocněnci žalobce a ne také žalobci - tyto informace měl žalovaný poskytnout minimálně podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, pokud tak neučinil podle procesních předpisů správního řízení; žalovaný také nereagoval na dotaz, kdy a kde lze nahlédnout do správního spisu.

Podle žalobce měl žalovaný pominout, že správní orgán prvního stupně poučoval a uváděl sankce v případě nedostavení se a nepodání vysvětlení podle správního řádu a nikoliv podle zákona o přestupcích. Dovolával se dále toho, že správní orgán prvního stupně, i žalovaný, nezohledněním technického stavu jízdního kola na nehodě zúčastněného cyklisty pochybili i v právním posouzení věci. V tomto směru namítal, že v okamžiku střetu nejel, ale rozjížděl se po zastavení, přičemž nebyl zohledněn fakt, že nejel při pravém okraji vozovky z toho důvodu, aby vystupující spolujezdec nepošlapal květiny pěstované na kraji vozovky. Orgány rozhodující o přestupku podle žalobce také nezohlednily, jakým dílem se na srážce podílel protijedoucí cyklista, který byl, podle žalobce, vinen dopravní nehodou. Žalobce konečně napadal nelogický postup žalovaného, jehož rozhodnutí vyznělo ve zrušení obvinění ze spáchání nehody ublížením na zdraví, ale

rozhodnutí samotné zrušeno nebylo, přičemž jednání žalobce bylo pouze překvalifikováno na „nesprávný způsob jízdy“. Podle žalobce nelze z posledně uvedeného zjistit, kdo je viníkem nehody. Žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí s tím, že je nevinný a naopak je v této věci poškozeným.

Krajský soud v Ostravě po ústním jednání rozsudkem ze dne 1. 12. 2005, č. j. 58 Ca 20/2005 - 27, zrušil rozhodnutí žalovaného pro vady řízení a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Rozhodl dále o povinnosti žalovaného zaplatit žalobci na nákladech řízení 2000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. V odůvodnění rozsudku uvedl, že z provedeného dokazování považuje za zřejmé, že žalobce udělil dne 2. 2. 2005 zmocněnci pro řízení ve věci výše popsaného přestupku do protokolu plnou moc, která nebyla věcně ani časově omezena a doručení rozhodnutí žalovaného pouze zmocněnci tedy bylo v souladu s § 25 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád). Soud zároveň uvedl, že rozhodnutí žalovaného trpí vadou nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost, konkrétně proto, že ve výroku rozhodnutí se „vypouští“ pasáž z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, což podle § 59 správního řádu není možné. Vyslovil také, že z odůvodnění není patrné, proč byly vypuštěny právě tyto konkrétní pasáže.

Proti tomuto rozsudku podal kasační stížnost žalovaný z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 25. 7. 2006, č. j. 5 As 21/2006 - 48, rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V odůvodnění se ztotožnil s názorem krajského soudu, že ve výroku správního rozhodnutí není místo pro autoritativní rozhodování o obsahu odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, neztotožnil se však se závěrem krajského soudu o tom, že tato vada napadeného správního rozhodnutí způsobuje jeho nesrozumitelnost. Ačkoliv se o vadu správního rozhodnutí jedná, nejedná se o takovou vadu, která by mohla způsobit nesrozumitelnost správního rozhodnutí. Nesouhlasil dále se závěrem krajského soudu o tom, že stěžovatel v odůvodnění neuvedl, co ho vedlo k postupu, že části odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně vypustil. Nejvyšší správní soud shrnul, že napadené správní rozhodnutí trpí vadou, kdy ve výroku je navíc uvedena změna odůvodnění prvostupňového správního rozhodnutí, tato vada však není takového rázu, aby výrok jako celek zatížila nesrozumitelností a nepřezkoumatelností. Ve vysloveném právním názoru zavázal krajský soud k tomu, aby postupoval v dalším řízení s ohledem na výše uvedené.

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 9. 11. 2006, č. j. 58 Ca 25/2006 - 57, žalobu zamítl a rozhodl dále o povinnosti žalobce zaplatit žalovanému na nákladech řízení 2000 Kč do 30 dnů od právní moci rozsudku. V odůvodnění uvedl, že žalovaný zjistil úplně skutkový stav věci, pokud dospěl k závěru, že žalobce dne 26. 5. 2004 jako řidič osobního vozidla Renault Laguna kolem 19:00 hod, porušil pravidla provozu na pozemních komunikacích tím, že zastavil vozidlo při levém okraji komunikace ve směru jízdy, a při rozjíždění vozidla pak nejel vpravo, ačkoliv mu v tom nebránila žádná zvláštní okolnost. Soud dále konkretizoval svůj názor tak, že za zvláštní okolnost v provozu na pozemních komunikacích lze považovat jen okolnost, která s provozem souvisí a nikoliv úmysl vystupujícího spolujezdce nevstoupit na květiny podél komunikace. Ztotožnil se s právním posouzením věci žalovaným, že žalobce porušil § 11 odst. 1 zákona o provozu

na pozemních komunikacích, čímž se dopustil přestupku podle § 22 písm. f) zákona o přestupcích. Důvodnými neshledal soud ani další námitky žalovaného, ke kterým uvedl, že doručení žalobou napadeného rozhodnutí proběhlo řádně v souladu § 25 odst. 3 správního řádu; k námitce o nedodržení lhůty pro vydání rozhodnutí soud uvedl, že správní orgán prvního stupně požádal podle § 49 odst. 2 správního řádu o prodloužení lhůty pro vydání rozhodnutí. Soud dále vyslovil, že po změně rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nedopadá na předmět řízení námitka žalobce, že nebylo zjištěno, kdo je viníkem dopravní nehody a totéž se týká námitky ke zjištění způsobu jízdy cyklisty. Ohledně stížností, které byly žalobcem během správního řízení podány, uvedl, že byly předány k vyřízení příslušnému orgánu. K vyžádání znaleckého posudku správním orgánem prvního stupně po vydání rozhodnutí, soud uvedl, že není vyloučené a zástupce žalobce byl vyzván k seznámení s ním podle § 33 správního řádu. Za těchto okolností soud žalobu jako nedůvodnou zamítl a přiznal žalovanému náklady řízení ve výši, v jaké je žalovaný po právním moci rozsudku zrušeného Nejvyšším správním soudem nahradil žalobci, tedy v částce 2000 Kč.

Proti rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodu „nesprávného posouzení situace“. Vytýkal krajskému soudu, že nařídil jednání, ačkoliv měl rozhodnout bez jednání, pokud bylo žalobou napadené rozhodnutí vadné; změnou rozsudku soudu stěžovateli vznikla škoda 2000 Kč na zaplaceném soudním poplatku. Dále namítal, že při druhém jednání soud nedovolil věc znovu projednat, s tím, že vše bylo už řečeno, a nebyl tedy projednán nesprávný postup žalovaného spočívající v nezákonně provedeném způsobu doručení. Stěžovatel namítal nesprávné posouzení dopravní nehody, zejména to, že soud rozhodoval o jednání, které nebylo předmětem rozhodnutí správního orgánu. Uvedl dále, že nezastavil přímo u krajnice proto, aby vystupující spolujezdec nepošlapal kytky rostoucí u silnice, a odkázal na § 4 písm. a) zákona o provozu na pozemních komunikacích, podle kterého je řidič povinen při provozu na pozemních komunikacích počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na životním prostředí. Poukázal dále na to, že po zastavení se začal rozjíždět a poté co ujel asi 1 metr, došlo ke srážce s „s opilým cyklistou“, jehož jízdní kolo nemělo funkční brzdy a který při vjíždění do zatáčky ani nijak nebrzdil. Stěžovatel dále napadl výklad pojmu „zvláštní okolnost“ podle § 11 odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích námitkou, že zvláštní okolností je vše, co v dané chvíli řidič jako zvláštní okolnost vyhodnotí – „třeba i hřebík na cestě“. Dále namítal, že soud nevzal v potaz veškeré skutkové okolnosti, zejména šířku silnice, která činí asi 3 metry. Uvedl rovněž, že jel při pravém okraji vozovky. Nejel pouze tak blízko, jak si představuje žalovaný; ostatně povinnost jet co nejtěsněji u okraje vozovky zákon ani neukládá a příčinou takové jízdy stěžovatele byla zvláštní okolnost, konkrétně předchozí vystupování spolujezdce. Jestliže se tedy stěžovatel kvůli vystoupení spolujezdce rozjížděl z pozice, kdy byl vzdálen od pravého okraje vozovky asi 75 cm, nemohl se po ujetí asi 1 metru přiblížit k okraji vozovky natolik, jak by si žalovaný představoval. Soud také podle stěžovatele při právním hodnocení věci zaměnil jízdu (§ 11 zákona) a zastavení (§ 25 zákona), neboť v okamžiku dopravní nehody již stěžovatel se svým vozidlem opět stál, a proto mu nelze vyčítat, že nedostál požadavkům § 11 zákona o provozu na pozemních komunikacích.

Z obsahu spisu dále plyne, že stěžovatel napadl výzvu Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 3. 2007, č. j. 58 Ca 25/2006 - 84, o doplnění kasační stížnosti, ústavní stížností,

kteřá byla usnesením Ústavního soudu ze dne 16. 8. 2007, č. j. I. ÚS 2078/07 odmítnuta. Plná moc k zastupování před Nejvyšším správním soudem byla krajskému soudu doručena až dne 20. 10. 2007.

V doplnění kasační stížnosti zástupce stěžovatele uvedl, že stěžovateli nebylo umožněno hájit jeho práva, neboť mu rozhodnutí žalovaného nebylo doručeno způsobem předvídaným v § 24 správního řádu. Poukazoval na to, že správní řád nepřipouští doručování úřadem jako takovým, ale pouze doručení prostřednictvím držitele poštovní licence (§ 24 odst. 2 správního řádu). Motivem k takovému postupu žalovaného byla pravděpodobně snaha doručit rozhodnutí v roční lhůtě podle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ale doručení prostřednictvím úřadu samotného umožňuje až nový správní řád, tj. zákon č. 500/2004 Sb. Rozhodnutí tedy nebylo řádným způsobem doručeno, nenabylo tudíž právní moci a soud se touto námitkou nezabýval. Dále namítal, že vstupem pracovníků žalovaného doručujících jeho rozhodnutí do objektu, ve kterém se nacházel zmocněnec stěžovatele, došlo k porušení práva na soukromí a toto jednání by mohlo naplňovat skutkovou podstatu trestného činu porušování domovní svobody. Rovněž poukázal na to, že soud posuzoval zcela jiné jednání stěžovatele, než kterým se zabývat měl. Soud se zabýval zastavením vozidla, přičemž se měl zabývat jízdou vozidla – ne při pravém okraji vozovky, a zdůraznil, že samotné zastavení vozidla bylo zvláštní okolností, kvůli které nejel při pravém okraji vozovky. Navrhoval, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti stěžovatele nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel ve své kasační stížnosti a jejím doplnění uplatnil.

Stěžovatel uplatňoval v kasační stížnosti námitku nezákonnosti, spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Z doplnění kasační stížnosti ze dne 3. 1. 2008 však vyplývá i námitka nepřezkoumatelnosti rozsudku podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., v níž bylo poukazováno na to, že se Krajský soud v nevyjádřil k tvrzení stěžovatele, že doručení rozhodnutí žalovaného neproběhlo zákonným způsobem.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen. Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Shledal-li by totiž tuto námitku důvodnou, musel by napadený rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení, aniž by se mohl zabývat námitkami směřujícími k meritlu věci. Námitku nepřezkoumatelnosti rozsudku spatřoval stěžovatel v tom, že se soud nezabýval tvrzením stěžovatele o nezákonnosti postupu žalovaného při doručování jeho rozhodnutí zmocněnci stěžovatele. Stěžovatel dále namítal, že není možné provést doručení rozhodnutí přímo pracovníky orgánu, který rozhodnutí vydal, neboť tento způsob není uveden v zákoně č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále též jen správní řád z roku 1967).

Nejvyšší správní soud s tímto tvrzením stěžovatele nesouhlasí. Krajský soud se v odůvodnění napadeného rozsudku zabýval posouzením doručení rozhodnutí žalovaného zmocněnci žalobce na prvním místě, neboť na posouzení této otázky závisel jeho další procesní postup. Nejvyšší správní soud zcela odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku v této části a zejména na závěr krajského soudu o tom, že je prokázáno, že stěžovatel dal svému zmocněnci I. M. dne 2. 2. 2005 do protokolu plnou moc pro řízení ve věci přestupku ze dne 26. 5. 2005, která nebyla věcně ani časově omezena. Doručoval-li tedy žalovaný napadené rozhodnutí jen tomuto zástupci, bylo rozhodnutí doručeno v souladu s § 25 odst. 3 správního řádu z roku 1967, podle něhož má-li účastník řízení zástupce s plnou mocí pro celé řízení, doručuje se písemnost pouze tomuto zástupci. Pokud jde o způsob doručení, tj. doručování rozhodnutí pracovníky žalovaného správního orgánu, je třeba uvést, že podle § 24 odst. 1 správního řádu z roku 1967, se důležité písemnosti, zejména rozhodnutí, doručují do vlastních rukou. Podle § 24 odst. 2 téhož zákona, nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, zastižen, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, doručovatel uloží písemnost v místně příslušné provozovně držitele poštovní licence nebo u obecního úřadu a adresáta o tom vhodným způsobem vyrozumí. Nevyzvedne-li si adresát písemnost do 3 dnů od uložení, poslední den této lhůty se považuje za doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.

Podle výkladu tohoto ustanovení obsaženému například v Komentáři ke správnímu řádu, vydanému Linde Praha a. s., v roce 2003, je zřejmé, že pravidelným způsobem doručování je doručování poštou. Nejsou však vyloučeny i jiné způsoby doručení, například pracovníkem správního orgánu, obecním strážníkem a pod. Nejvyšší správní soud k tomu podotýká, že ostatně není vyloučeno ani předání písemnosti přímo adresátovi, pokud se tento například nachází v budově správního úřadu. Způsob doručování jinými institucemi než poštou, je upraven i v jiných právních odvětvích, např. v ustanovení § 45a zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, nebo v § 62 zákona č. 141/1961 Sb., (trestní řád).

Nejvyšší správní soud shodně s krajským soudem dále uvádí, že není oprávněn posuzovat, zda při porušování rozhodnutí pracovníky žalovaného došlo ke spáchání trestného činu porušování domovní svobody podle § 238 trestního zákona, avšak současně poznamenává, že z tvrzení stěžovatele nevyplývá nic, co by nasvědčovalo nevhodnému či nesprávnému, a již vůbec ne protiprávnímu chování pracovníků žalovaného při doručování tohoto rozhodnutí zmocněnci stěžovatele I. M. Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že neshledal pochybení žalovaného správního orgánu ani v postupu ani ve

způsobu doručování napadeného rozhodnutí a považuje toto rozhodnutí za řádně doručené dnem 26. 5. 2005.

Pokud jde o samotnou posuzovanou věc, vyplývá z rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, že stěžovateli byla uložena pokuta za skutek, který byl popsán tak, že *„Dne 26. 5. 2004 kolem 19.00 hodin v Dolní Lutyni – Věřňovicích, u kulturního domu jako řidič osobního motorového vozidla Renault Laguna způsobil dopravní nehodu. Při najíždění do levotočivé zatáčky jel s vozidlem k levému okraji komunikace. Nejel při pravém okraji vozovky, přestože tomu nebránily žádné zvláštní okolnosti. Došlo ke střetu s jízdním kolem tovární značky Author. Při dopravní nehodě došlo ke zranění cyklisty, jemuž tak z nedbalosti ublížil na zdraví. Na vozidle Renault Laguna vznikla škoda zřejmě přesahující částku 20 000 Kč. Na jízdním kole Author vznikla škoda zřejmě nepřesahující částku 20 000 Kč.“*

Tento skutek byl posouzen jako porušení ustanovení § 4 písm. a), § 4 písm. b), § 11 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů ve znění pozdějších změn a doplňků. Uvedený skutek byl rozhodnutím správního orgánu prvního stupně kvalifikován jako přestupek podle § 22 odst. 1 písm. c) a § 49 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších změn a doplňků.

Rozhodnutím žalovaného byl skutek, jehož se měl stěžovatel dopustit, vymezen tak, že *„Dne 26. 5. 2004 kolem 19.00 hodin v Dolní Lutyni – Věřňovicích u kulturního domu jako účastník dopravní nehody řídil osobní motorové vozidlo Renault Laguna RZ 2T68266, přičemž nejel při pravém okraji vozovky, přestože tomu nebránily žádné zvláštní okolnosti“*.

Uvedený skutek byl žalovaným kvalifikován na rozdíl od právní kvalifikace správního orgánu prvního stupně pouze jako přestupek podle § 22 odst. 1 písm. f) přestupkového zákona.

Podle terminologie trestního práva se skutkem rozumí určitá událost ve vnějším světě, spočívající v jednání člověka (či jeho opomenutí), přičemž rámec aktů zahrnutých do jednání, je vymezen následkem, jehož je jednání příčinou. Jako skutek je taková okolnost vymezena v příslušném aktu orgánu činného v trestním řízení, tj. např. v záznamu o sdělení obvinění, v obžalobě, v rozsudku, v usnesení o zastavení trestního stíhání, apod. Skutkem je přitom souhrn skutkových okolností popsanych v těchto aktech, nikoliv jejich právní posouzení. Právní teorie a praxe nechápe totožnost skutku jako naprostou shodu mezi skutkovými okolnostmi popsány v žalobním návrhu (ve shodě se sdělením obvinění) a výrokem soudu. Postačí shoda mezi podstatnými skutkovými okolnostmi, přičemž soud může a musí přihlížet i k těm změnám skutkového stavu, k nimž došlo při soudním projednávání věci.

Z těchto hledisek je třeba postupovat i ve správním soudnictví, kdy pro posouzení otázky zachování totožnosti skutku, jsou rozhodujícími (konkrétně v této věci), oznámení o přestupku ze dne 22. 6. 2004 ve spojení s oznámením o zahájení přestupkového řízení ze dne 20. 10. 2004, rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a rozhodnutí správního orgánu druhého stupně.

Z výše uvedeného plyne, že v posuzované věci došlo rozhodnutím žalovaného k omezení skutku tím, že žalovaný do něj nezahrnul skutkové okolnosti týkající se střetu osobního vozidla a jízdního kola, okolnost, že došlo ke zranění cyklisty a skutečnosti týkající se škody na vozidle a jízdním kole. Z toho plyne, že totožnost skutku zůstala zachována, a to zejména především jednáním stěžovatele, kterého se měl dopustit, skutek byl pouze omezen, avšak ve prospěch stěžovatele. Tento postup žalovaného měl za následek jinou právní kvalifikaci skutku a snížení sankce.

Ve výše naznačeném postupu žalovaného neshledal Nejvyšší správní soud, stejně jako krajský soud, pochybení. Rozhodně pak nelze přisvědčit tvrzení stěžovatele, že krajský soud posuzoval jiný skutek. Naopak, z odůvodnění rozsudku krajského soudu zcela jednoznačně plyne, že se zabýval skutkem tak, jak byl vymezen žalovaným v jeho rozhodnutí. Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že krajský soud vycházel ze správně zjištěného skutkového stavu, z něhož vyvodil i správné právní závěry.

K povaze pojmu „zvláštní okolnosti“, která by případně exkulpovala jednání stěžovatele, který jak v žalobě, tak i v kasační stížnosti uváděl, že zvláštní okolnosti odůvodňující jízdu při levém okraji vozovky bylo nepošlapání kytek vystupujícím spolujezdcem s tím, že za zvláštní okolnosti je třeba považovat vše, co řidič jako zvláštní okolnost vyhodnotí, je třeba poukázat na ustanovení § 11 odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích, podle něhož se na pozemní komunikaci jezdí vpravo, a pokud tomu nebrání „zvláštní okolnosti“, při pravém okraji vozovky, není-li stanoveno jinak.

„Zvláštní okolnost“ podle § 11 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích je neurčitým právním pojmem a není v zákoně o provozu na pozemních komunikacích blíže definována. Neurčité právní pojmy podle právní teorie zahrnují jevy nebo skutečnosti, které nelze úspěšně zcela přesně právně definovat, neboť jejich obsah a rozsah se může měnit a často bývá podmíněn časem a místem aplikace normy. Správní orgán musí jejich obsah vymezit a následně zjistit, zda konkrétní skutkovou situaci lze pod takto vymezený pojem podřadit či nikoliv.

Na samotné oprávnění správního orgánu vykládat tyto pojmy je třeba nahlížet jako na souladné se základními ústavními mezemi výkonu státní moci obsaženými v článku 2 odst. 3 Ústavy, případně čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, a to z důvodu, že zákonodárce správní orgán k takovému postupu sám zmocnil a poskytl mu tak pravomoc dotvořit právní normu podle podmínek konkrétního případu a konkrétního jednání účastníka řízení. Při výkonu této pravomoci však správní úřad nesmí překročit meze tohoto zmocnění. Při výkladu neurčitých pojmů je rozhodujícím kritériem posouzení správnosti této úvahy skutečnost, zda správní orgán definoval jednotlivé pojmové znaky neurčitých pojmů a konkretizoval, ve kterých skutkových okolnostech případu spatřuje jejich naplnění v konkrétním případě. V tomto ohledu lze poukázat na judikaturu k tomuto problému, např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, sp. zn. 5 Afs 151/2004, z něhož vyplývá, že při interpretaci neurčitého právního pojmu se správní orgán musí zabývat konkrétní skutkovou podstatou, jakož i ostatními okolnostmi případu, přičemž sám musí alespoň rámcově obsah a význam užitého pojmu objasnit. V intencích judikatury Ústavního soudu je třeba rovněž podotknout, že při výkladu neurčitých pojmů je třeba vyhnout se libovůli či svévolné aplikaci práva, tj.

situaci, kdy dojde k extrémnímu nesouladu právních závěrů se skutkovými a právními zjištěními, dále ve smyslu interpretace, jež je v extrémním rozporu s principy spravedlnosti (příkladem čehož je přepjatý formalismus), jakož i interpretace a aplikace zákonných pojmů v jiném, než zákonem stanoveném a právním myšlení konsenzuálně akceptovaném významu, aniž by byly dostatečně vyloženy důvody, na základě nichž soud dosavadní výkladovou praxi odmítá, a konečně ve smyslu rozhodování bez bližších kritérií či alespoň zásad odvozených z právní normy.

V nyní posuzované věci je z průběhu dosavadního řízení zřejmé, že žalovaný ani krajský soud obhajobu stěžovatele shora uvedenou nepřijali. Jak vyplývá z odůvodnění napadeného rozsudku, krajský soud uvedl, že za zvláštní okolnost rozhodně nelze považovat to, že pokud by stěžovatel zastavil při pravém okraji komunikace, pošlapal by vystupující K. květiny. Za zvláštní okolnosti ve smyslu zákona o provozu na pozemních komunikacích lze považovat jen okolnosti, které s tímto provozem souvisejí, nikoliv květiny, které byly mimo hlavní komunikaci. Nejvyšší správní soud má za to, že jak žalovaný, tak i krajský soud věc správně posoudil tak, že za zvláštní okolnost ve smyslu § 11 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, je třeba považovat pouze to, co má souvislost s provozem na pozemních komunikacích. Lze uzavřít, že v posuzované věci se jeví jako elementárně zjevné, že teprve v tomto „objektivním“ rámci přímé souvislosti s provozem na pozemní komunikaci je pak prostor pro subjektivní uvážení účastníka provozu, který musí přizpůsobit svou situaci reálným podmínkám na pozemní komunikaci, např. v případě překážek podle § 45 zákona, a to i se zřetelem na další povinnosti, zejména uvedených v § 4 a § 5 zákona o pozemních komunikacích. Opačný přístup, který by pod pojem zvláštní okolnosti podle § 11 odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích do uvážení řidiče zahrnul i okolnosti s provozem nijak nesouvisející, by vedl k neudržitelnému výkladu, že jakákoliv okolnost, které řidič přizná zásadní význam, by mohla odůvodnit jeho jízdu po levé straně vozovky. Správnost závěru krajského soudu se dá dovodit i z jiných ustanovení zákona, např. podle § 5 odst. 1 písm. b) je povinností řidiče mimo jiné sledovat situaci v provozu na pozemních komunikacích, nikoliv situaci mimo provoz na pozemní komunikaci.

Ve vztahu k dalším kasačním námitkám Nejvyšší správní soud uvádí, že nařízení ústního jednání je v dispozici soudu a v posuzované věci navíc zmocněnec stěžovatele si je v žalobě proti rozhodnutí žalovaného sám vyžádal. Za nedůvodnou považuje Nejvyšší správní soud i námitku, že při druhém jednání nepovolil krajský soud kauzu zcela znovu projednat s tím, že vše už bylo řečeno. Z protokolu o jednání před krajským soudem vyplývá, že zmocněnec stěžovatele měl možnost se vyjádřit k provedenímu dokazování, kterou využil, k provedenímu dokazování nevznesl námitky a další dokazování nenavrh, přestože tuto možnost také měl.

Pokud jde o výrok o náhradě nákladů řízení učiněný v napadeném rozsudku krajského soudu, jímž bylo vysloveno, že žalobce je povinen zaplatit žalovanému na nákladech řízení částku 2000 Kč s tím, že se jedná o částku, kterou žalovaný po právní moci rozsudku ze dne 1. 12. 2005 poukázal žalobci, je třeba vycházet z následujícího: rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. 12. 2005, č. j. 58 Ca 20/2005 – 27, jímž bylo rozhodnutí žalovaného zrušeno, zavázal krajský soud žalovaného k tomu, aby žalobci zaplatil na nákladech řízení 2000 Kč (zaplacený soudní poplatek). Tato povinnost byla

realizována žalovaným, jak vyplývá z návrhu zástupce žalovaného u jednání Krajského soudu v Ostravě dne 9. 11. 2006. Došlo ovšem k tomu, že rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2006, č. j. 5 As 21/2006 – 47, byl rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušen a věc byla vrácena k dalšímu řízení. Z toho nutno dovodit, že odpadl právní důvod pro již splněnou povinnost ze strany žalovaného vůči žalobci. Je tedy řešením spravedlivým, zavázal-li soud v nyní přezkoumávaném rozsudku žalobce k povinnosti zaplatit žalovanému oněch 2000 Kč, které mu žalovaný zaplatil.

Pro úplnost Nejvyšší správní soud připomíná, že kromě stěžovateli jako řidiči motorového vozidla, byla uložena pokuta ve výši 1000 Kč i cyklistovi I. P., a to rozhodnutí Městského úřadu v Orlové ze dne 9. 3. 2005, č. j. OD/PŘ/408-2/04/VEL.

Se zřetelem k výše uvedenému dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu těchto nákladů, neboť stěžovatel neměl s kasační stížností úspěch, a žalovanému, jak vyplývá z obsahu spisu, náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud pro úplnost podotýká, že nerozhodoval o odměně zástupce stěžovatele, který soud uvědomil o skutečných úkonech právní služby a o osvědčení o registraci k platbě daně z přidané hodnoty, neboť odměnu Nejvyšší správní soud přiznává pouze zástupcům ustanoveným pro řízení o kasační stížnosti soudem podle § 35 odst. 8 s. ř. s., což v posuzované věci nenastalo.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. července 2008

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu